

Aantal alcoholintoxicaties bij jongeren in Nederland (2007 t/m 2009)

Introductie

In december 2009 is op verzoek van het Ministerie van VWS een rapport uitgebracht over het aantal alcoholintoxicaties bij jongeren (2009). Deze gegevens zijn verzameld middels het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde (NSCK) waarin 92% van de kinderartsen en 83% van de academische artsen participeren. De gegevens uit dit rapport hebben betrekking op de periode 2007, 2008 en de eerste helft van 2009. Inmiddels zijn ook de gegevens over geheel 2009 beschikbaar. Daarover bericht dit factsheet.

De registratie is een initiatief van de Nederlandse Signaleringscentrum voor Kindergeneeskunde (NSCK), TNO Kwaliteit van Leven, het Reinier de Graaf Gasthuis te Delft, STAP (Nederlands Instituut voor alcoholbeleid) en de Universiteit Twente, afdeling Communicatiewetenschap.

Totaal aantallen meldingen en aantallen ingevulde vragenlijsten

In 2007 zijn in totaal 297 meldingen van kinderartsen binnengekomen waarbij sprake is van een ernstig alcoholgerelateerd incident met kinderen van 11 tot en met 17 jaar. In 2008 betrof het 337 meldingen en in 2009 totaal 500 meldingen. Naar aanleiding van een melding ontvangt de kinderarts een vragenlijst. Niet in alle gevallen wordt de vragenlijst teruggestuurd. Op grond van de ingestuurde vragenlijsten zijn nadere analyses uitgevoerd van de betreffende spoedopname.

Tabel 1: Overzicht aantal meldingen en aantal rapportages:

	2007	2008	2009
Aantal meldingen van alcoholgerelateerde spoedopnames door kinderartsen (netto steekproef)	297	337	500
Aantal ingezonden vragenlijsten naar aanleiding van de meldingen (bruto respons)	233	288	405*
Aantal bruikbare vragenlijsten (netto respons)	231	288	404*

* voorlopig aantal; over 2009 zullen nog enkele vragenlijsten volgen en verwerkt worden

Toename aantal meldingen in percentages

Uitgaande van het totaal aantal meldingen is er sprake van een toename van 13 % in 2008 ten opzichte van 2007; in 2009 is er sprake van een toename van 68 % ten opzichte van 2007 en een toename van 48% ten opzichte van 2008.

Het daadwerkelijke aantal kinderen met een alcoholintoxicatie is vermoedelijk hoger dan het aantal genoemde meldingen. De reden is dat niet alle ziekenhuizen (en kinderartsen) participeren in het TNO-NSCK systeem. Ook komen niet alle jongeren met een alcoholintoxicatie bij een kinderarts (ze worden bijvoorbeeld behandeld op de Eerste Hulp) en worden niet alle alcoholgerelateerde gevallen als zodanig herkend.

Leeftijd van de opgenomen kinderen.

Uit de analyses blijkt dat het nagenoeg om evenveel meisjes gaat als jongens in de leeftijdsgroep van 11 tot en met 17 jaar. De gemiddelde leeftijd was in 2007 15,3 jaar en in 2008 15,0 jaar. In 2009 is de gemiddelde leeftijd iets toegenomen en bedraagt deze 15,7 jaar.

Opleidingsniveau en schoolprestaties

Uit de gegevens van zowel 2007, 2008 als 2009 blijkt dat de meeste jongeren het VMBO onderwijs volgen (ruim 40%), daarna volgt HAVO (ruim 20%) en VWO (15%). De schoolprestaties, gemeten naar het aantal zittenblijvers lijken normaal (gemiddeld 16%). Zowel het niveau van opleiding als het niveau van de schoolprestaties zijn niet uitzonderlijk. Het betreft dus een doorsnee groep scholieren.

Intoxicatie en alcoholgebruik

Artsen constateerden bij de opgenomen kinderen een gemiddeld bloedalcoholgehalte van ruim 1,8 promille gedurende alle drie gerapporteerde jaren. Het gaat dan om 10 tot 15 glazen geconsumeerde alcoholhoudende drank. De jongeren zijn gemiddeld 3 uur buiten bewustzijn. Bij 80% van de jongeren was het nodig een infuus aan te leggen.

Als de intoxicatie een gevolg was van het drinken van één soort alcohol was sterke drank meestal de boosdoener (bij 30% in 2007, 31 % in 2008 en 36% in 2009), gevolgd door bier (11%, 11% en 12%) en mixdranken (8%, 9% en 11%). In de overige situaties werden 2 of meer soorten drank gedronken.

Waar zijn jongeren in coma geraakt en hoe is de alcohol verkregen?

Uit het onderzoek blijkt dat de meeste jongeren in coma raken bij vrienden (gemiddeld 30%). De andere locaties zijn: op straat (27%), in de horeca (18%) of thuis (8%). De alcohol is meestal gekregen van vrienden (gemiddeld 42%), of men heeft deze zelf gekocht in de horeca (18%), bij de supermarkt (12%) of gewoon thuis.

Voor informatie:

-Universiteit Twente:

Drs. Joris van Hoof (06-13495357)

-STAP (Nederlands instituut voor alcoholbeleid)

Ir. Wim van Dalen (06-53295544)

-Reinier de Graaf Groep

Dr. Nico van der Lely

via persvoorlichter Reinier de Graaf Groep; tel 015- 2603352

-TNO Kwaliteit van Leven

Drs. Rob Rodrigues Pereira

Bron:

-Alcoholintoxicaties bij jongeren in Nederland; uitgave van STAP (Nederlands instituut voor alcoholbeleid), Universiteit Twente, Reinier de Graaf Groep Delft en de Nederlandse Stichting voor Kindergeneeskunde (NSCK); december 2009.

-Van Hoof, J.J., Van der Lely, N., Rodrigues Pereira, R. and Van Dalen, W.E. (2010) Adolescent Alcohol Intoxication in the Dutch Hospital Departments of Pediatrics. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, 71, no. 3 (publicatie in mei 2010)

Utrecht, Enschede, Delft, Leiden

21 april 2010